

Landschapsbeheer met Schapen in Nederland

Vanuit de optiek van de schapenhouder

Studiedag Landschapsbeheer
donderdag 19 mei 2016

Philippe van der Grinten
Provinos Schapenadviesgroep

Onderwerpen

- Een schapen-begrazingsbedrijf
- Bedrijfseconomische aspecten
- Kwaliteiten van een herder
- Contracten, aanbestedingen e.d.
- EM & Bokashi ??

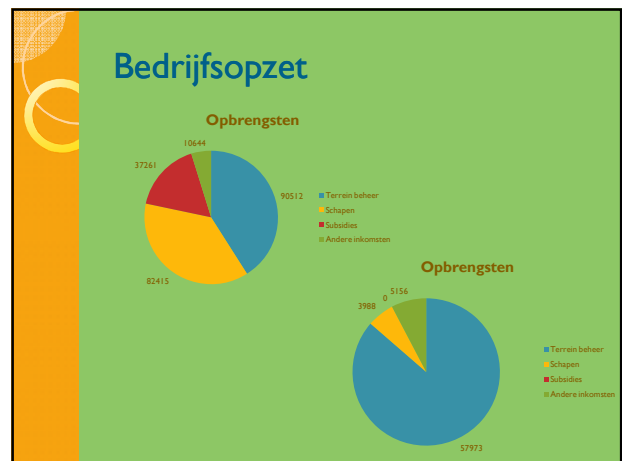
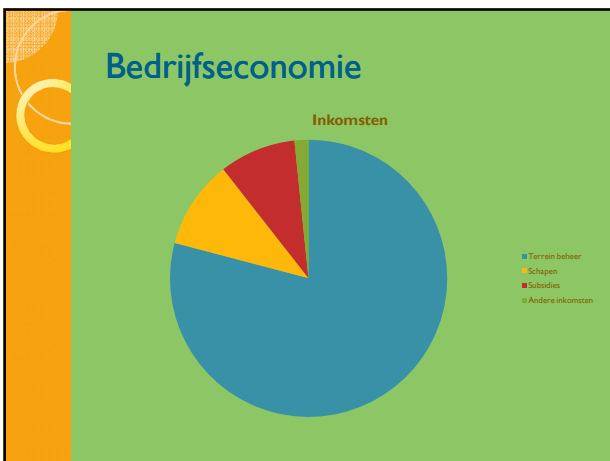

Een schapen-begrazingsbedrijf

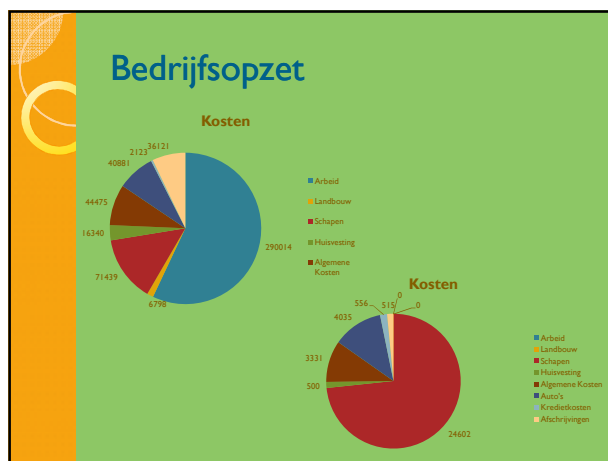
- Oorsprong
  - Geschiedenis-traditie versus het nu
  - Draagvlak en bestaansrecht
  - Stichtingskuddes en begrazingsbedrijven
  - Oude schapenrassen
- Kudde omvang: veelal 250 ooiën
- Bedrijfsomvang:
  - Groter is niet per se rendabeler of goedkoper

Bedrijfseconomische aspecten

- Landschapsbeheer 2/3 - Agrarisch 1/3 ?
- Alternatieve inkomsten
- Het belang van subsidies
- Vooroordelen: "schapengeld is gauw geteld"
- Inkomsten genereren is iets anders dan kosten besparen
- Risico's: fysiek, dierziekten, aanbestedingen

- ### Kwaliteiten van een herder
- Opleiding en achtergrond
  - Ecoloog of schapenboer
  - Professionaliteit en het ambacht
  - Communicatie met publiek en opdrachtgever
  - Maatschappelijke inbedding
-
-

- ### Contracten, aanbestedingen e.d.
- Graasdagen en begrazingsschema's
  - Ervaringen in het veld
  - Juridische aspecten: aansprakelijkheid
  - Concurrentie, prijzen: goedkoop = duurkoop
  - Afspraken: bijvoorbeeld winterweides
  - Doelstelling: bepaal dit gezamenlijk!
  - Suggesties:
    - Communiceer en zoek naar wederzijds belang
    - Eén aanspreekpunt in 't veld

- ### EM & Bokashi
- Effectieve Micro-organismen (EM)
    - Schapenhouder - In de stal en voor de bodem
  - Bokashi – gefermenteerd organisch materiaal
    - Rest groenstromen → Bodemverbeteraar
-
-
-

Dank voor uw aandacht !

- Vragen ?
- Contact:
  - Philippe van der Grinten
  - Mail: info@provinos.nl

